

Informátor

9/ 2023

**Časopis Oblastní odbočky Kladno
SONS ČR, z. s.**

Vydává:

Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, z. s.
Oblastní odbočka Kladno
Hřebečská 2678, 272 01 Kladno
Tel. 312 684 134, mob. 774 827 030
e-mail: kladno-odbocka@sons.cz

**Časopis vychází pro vnitřní potřebu členů Oblastní odbočky
SONS ČR, z. s. Kladno a jejích příznivců.
Je neprodejný.**

Kdo jsme:

Nejsme organizace, která za nevidomé rozhoduje a jedná, jsme nevidomí občané, kteří rozhodují a jednají sami za sebe.

Co nabízíme:

- . sociální poradenství
- . poradenství v oblasti kompenzačních pomůcek
- . informace o službách, které poskytuje SONS ČR, z. s.
- . klubová činnost: přednášky, besedy, společná setkání
- . sportovní aktivity: zvuková střelba, stolní tenis Showdown, bowling, plavání
- . společenské aktivity: divadlo, pravidelné zábavné akce
- . poznávací zájezdy jednodenní, víkendové
- . rekondační pobyty s tematickým zaměřením

Kde nás najdete:

Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, z. s.

Oblastní odbočka Kladno

Hřebečská 2678, 272 01 Kladno

Tel. 312 684 134, mobil 774 827 030

e-mail: kladno-odbocka@sons.cz

Úřední hodiny:

Pondělí a Čtvrtek 9:00 – 13:00 hodin

Po předchozí domluvě lze i jindy.

Pracovnice:

Petra Kaštánková

mobil 733 268 111

e-mail: kladno-odbocka@sons.cz

Rada oblastní odbočky:

Předseda: Antonín Bozděch

Místopředsedkyně: Hana Kuncová

Časopis naleznete na www.sons.cz/kladno a www.sonskladno.cz.

Zprávy o dění v naší odbočce v měsíci září 2023

Pro některé naše členy je téměř tradicí přijít v úřední dny do sídla odbočky a společně si popovídat, dozvědět se o aktuálním dění v odbočce, případně se individuálně poradit v osobních záležitostech.

V úterý 5. září se od 16:00 do 17:30 hodin konalo v Hotelu Kladno zasedání Oblastního shromáždění. Pan předseda Antonín Bozděch přivítal přítomné členy, v úvodu vyzval k uctění památky zesnulých členů minutou ticha a následně přivítal nové členy odbočky. Hostem byla pracovnice Středočeské vědecké knihovny v Kladně paní Tereza Cimburková, která přítomné seznámila se službami zvukové knihovny a nejbližšími akcemi knihovny. Paní Petra Kašánková informovala o finančním hospodaření odbočky, plánovaných akcích odbočky v období září až prosinec, představeních v Městském divadle Kladno a akcích ve Středočeské vědecké knihovně v Kladně v měsíci září.

V tomto měsíci jsme měli jednu celodenní akci, kterou byl výlet do Poděbrad v sobotu 16. září. Členové měli možnost navštívit Polabské muzeum a jeho stálé expozice a aktuální výstavy. Pár členů se po obědě v pivovarské restauraci podívalo do Poděbradského zdroje, kde nás se vznikem tohoto pivovaru a s výrobním procesem seznámil majitel pan Ludvík Gebauer. Odpolední program byl individuální, kdo chtěl, mohl si město a jeho zajímavosti projít s paní Bělou Iblou. V domluvený čas jsme se všichni sešli u autobusu a kolem 16:00 hodiny jsme se vydali na cestu domů. Do Kladna jsme přijeli kolem 17:30 hodin.

K výletu máme zpracovaný zápis s fotografiemi, ale určitě nevádí si Poděbrady připomenout:

Z Polabského muzea

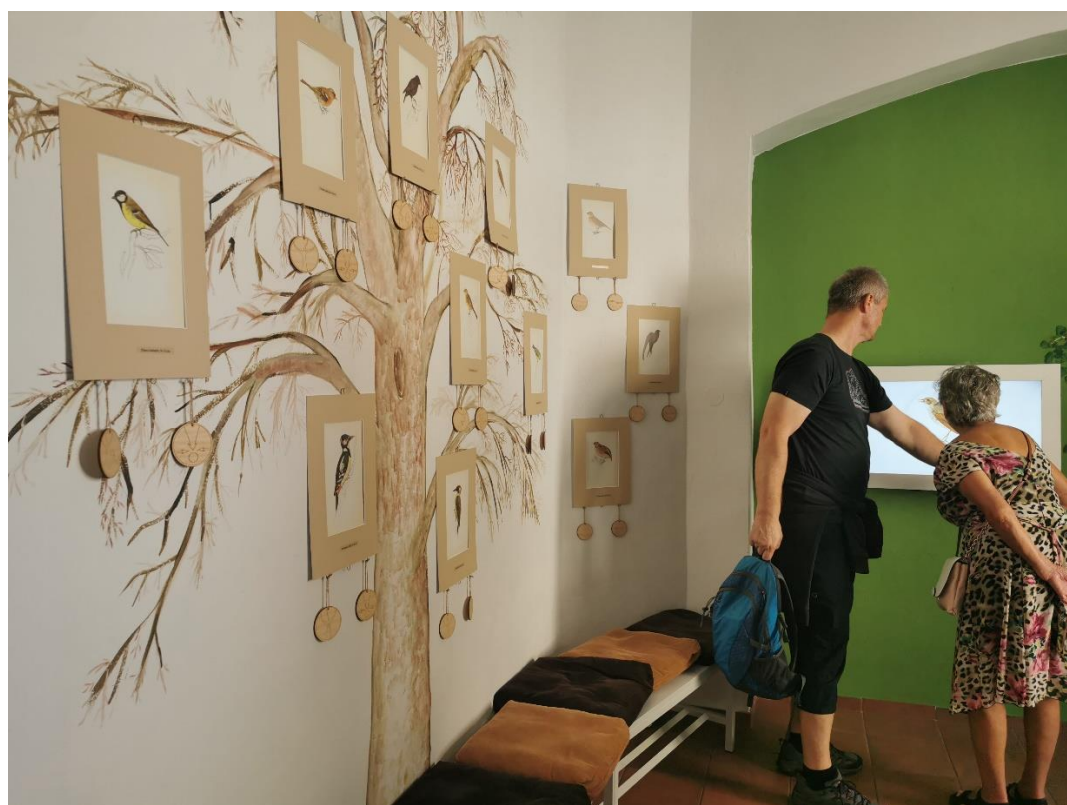
Výstava Ludvíka Kuby

Výstava Dantanorama sochaře Jeana Pierra Dantana ml. (1800 - 1869)

Interaktivní výstava Karel Svoboda „Ptáci“

Oběd v pivovarské restauraci

Prohlídka pivovaru Poděbradský zdroj

Lázně Poděbrady

Socha Mateřská láska

Budova centrálních lázní

Lázeňský hotel Libenský

Hodiny v centrální budově

Lázeňský park

Před odjezdem

**Vstupné do Polabského muzea
bylo hrazeno z dotace Fondu
primátora Města Kladna
poskytnuté na rok 2023**

Informace z právní poradny SONS 9/2023

Dříve vyslovené přání

„Smrti se nebojím, smrt není zlá, smrt je jen kus života těžkého, co strašné je, co zlé je, to umírání je“, napsal Jiří Wolker.

Jednou ze zásad dnešního medicínského práva je myšlenka, že ne prospěch, ale vůle nemocného je nejvyšším příkazem. Evropská Úmluva o lidských právech a biomedicíně vychází z toho, že člověk se může během svého života ocitnout v předpokládaných i nepředpokládaných situacích, kdy si nebude přát poskytnutí zdravotních služeb, ale nebude moci svou vůli vyjádřit. Tyto případy řeší článek 9 Úmluvy nazvaný Dříve vyslovená přání pacienta a do našeho právního řádu se promítl v § 36 zákona č. 372/2011 Sb. o zdravotních službách. To, že se předem vyslovená přání mají zohlednit, neznamená, že by musela být splněna za každých

okolností. Poskytovatel zdravotní služby by si měl být jistý, že se přání pacienta týká současné situace a je stále platné. Podle Úmluvy „bude brán zřetel na dříve vyslovená přání pacienta ohledně lékařského zákroku, pokud pacient v době zákroku není ve stavu, kdy může vyslovit svá přání“. Ustanovení českého zákona pak zní přesně takto:

1) Pacient může pro případ, kdy by se dostal do takového zdravotního stavu, ve kterém nebude schopen vyslovit souhlas nebo nesouhlas s poskytnutím zdravotních služeb a způsobem jejich poskytnutí, tento souhlas nebo nesouhlas předem vyslovit (dále jen „dříve vyslovené přání“).

(2) Poskytovatel bude brát zřetel na dříve vyslovené přání pacienta, má-li ho k dispozici, a to za podmínky, že v době poskytování zdravotních služeb nastala předvídatelná situace, k níž se dříve vyslovené přání vztahuje, a pacient je v takovém zdravotním stavu, kdy není schopen vyslovit nový souhlas nebo nesouhlas. Bude respektováno jen takové dříve vyslovené přání, které bylo učiněno na základě písemného poučení pacienta o důsledcích jeho rozhodnutí, a to lékařem v oboru všeobecné praktické lékařství, u něhož je pacient registrován, nebo jiným ošetřujícím lékařem v oboru zdravotní péče, s níž dříve vyslovené přání souvisí.

(3) Dříve vyslovené přání musí mít písemnou formu a musí být opatřeno úředně ověřeným podpisem pacienta. Součástí dříve vysloveného přání je písemné poučení podle odstavce 2.

(4) Pacient může učinit dříve vyslovené přání též při přijetí do péče poskytovatelem nebo kdykoliv v průběhu hospitalizace, a to pro poskytování zdravotních služeb zajišťovaných tímto poskytovatelem. Takto vyslovené přání se zaznamená do zdravotnické dokumentace vedené o pacientovi; záznam podepíše pacient, zdravotnický pracovník a svědek; v tomto případě se nepostupuje podle odstavce 3.

(5) Dříve vyslovené přání

a) není třeba respektovat, pokud od doby jeho vyslovení došlo v poskytování zdravotních služeb, k nimž se toto přání vztahuje, k takovému vývoji, že lze důvodně předpokládat, že by pacient

vyslovil souhlas s jejich poskytnutím; rozhodnutí o nerespektování dříve vysloveného přání pacienta a důvody, které k němu vedly, se zaznamenají do zdravotnické dokumentace vedené o pacientovi,

b) nelze respektovat, pokud nabádá k takovým postupům, jejichž výsledkem je aktivní způsobení smrti,

c) nelze respektovat, pokud by jeho splnění mohlo ohrozit jiné osoby,

d) nelze respektovat, pokud byly v době, kdy poskytovatel neměl k dispozici dříve vyslovené přání, započaty takové zdravotní výkony, jejichž přerušeni by vedlo k aktivnímu způsobení smrti.

(6) Dříve vyslovené přání nelze uplatnit, jde-li o nezletilé pacienty nebo pacienty s omezenou svéprávností.

Dříve vyslovené přání je časově neomezené. Zákon však rozlišuje situace, kdy lékař nebo jiný poskytovatel zdravotní služby nesmí a kdy nemusí dříve vyslovené přání respektovat:

Lékař nesmí dříve vyslovené přání respektovat:

- pokud nabádá k činnostem, které vedou k aktivnímu ukončení života pacienta, nebo pokud již byly v době, kdy ho poskytovatel neměl k dispozici, započaty takové služby, jejichž ukončení by způsobilo „aktivní“ smrt pacienta. Tím se rozumí například odpojení od přístrojů či podání smrtelné dávky léku.

- nebo pokud by jeho splnění mohlo ohrozit jiné osoby, například přání, aby pacient nebyl izolován, podroben karanténě nebo léčen na přenosnou chorobu v případech, kde je léčení takové choroby ze zákona povinné.

Lékař naproti tomu nemusí na základě vlastní úvahy dříve vyslovené přání respektovat, pokud od doby jeho vyslovení došlo v poskytování zdravotních služeb, k nimž se toto přání vztahuje, k takovému vývoji, že lze důvodně předpokládat, že by pacient vyslovil souhlas s jejich poskytnutím. Rozhodnutí o nerespektování dříve vysloveného přání pacienta a důvody, které k němu vedly, musí zaznamenat do dokumentace pacienta. Půjde o zcela výjimečné případy, kdy dříve vyslovené přání bylo pořízeno před delší dobou a mezitím došlo

k takovému vývoji lékařské vědy v příslušném oboru, že je při rozumném uvážení možné dospět k závěru, že pokud by pacient o takovém vývoji lékařské vědy v době, kdy pořizoval dříve vyslovené přání, věděl, toto přání by nevyslovil a s příslušným lékařským výkonem nebo zákrokem by souhlasil.

Lékař také není povinen pátrat, zda pacient někde má či nemá uloženou listinu s dříve vysloveným přáním, zejména za situace, kdy jde o život ohrožující stav a je třeba pacientovi poskytnout akutní zdravotní službu. Je-li však dříve vyslovené přání například vloženo do osobních dokladů pacienta, které jsou k dispozici dříve, než se přistoupí k lékařským výkonům, nebo dříve vyslovené přání předloží zdravotníkům osoby pacientovi blízké, pak musí lékař především zjistit, zda jde o listinu, která je z právního hlediska platná. Jednak musí být v těchto případech podpis pacienta na dříve vysloveném přání úředně ověřen a dále musí listina obsahovat poučení lékaře (praktika nebo jiného ošetřujícího lékaře, k jehož odbornosti se dříve vyslovené přání vztahuje) o možných důsledcích dříve vysloveného přání. Zákon blíže nespecifikuje, jaké informace by v písemné formě mělo toto poučení obsahovat, proto v daném případě stačí věta, že příslušný lékař potvrzuje, že pacient byl poučen o důsledcích dříve vysloveného přání, které je obsaženo v této listině. Není tedy třeba, na rozdíl od informovaného souhlasu s lékařským zákrokem nebo informovaného nesouhlasu, uvádět možné důsledky. Ty má příslušný lékař pacientovi vysvětlit ústně, případně uvést je do jeho zdravotnické dokumentace, nemusí však být obsaženy přímo v listině obsahující dříve vyslovená přání. Potvrzení o tom, že pacient o důsledcích z lékařského hlediska poučen byl, s podpisem a razítkem lékaře, však musí být součástí listiny o dříve vysloveném přání, jinak by bylo neplatné a lékař by je nemohl respektovat. Obsahuje-li dříve vyslovené přání tyto údaje, je třeba je respektovat s výjimkou případů osob nezletilých (tj. osob mladších osmnácti let) a omezeně svéprávných.

Odlišná situace nastává v případě, kdy pacient je již hospitalizován a v době, kdy je plně způsobilý k právnímu jednání, si uvědomí, že by si pro případ, že již nebude způsobilý o sobě rozhodovat, některé zdravotní výkony či zákroky nepřál. Požádá proto zdravotní sestru nebo lékaře o možnost sepsat v rámci hospitalizace dříve vyslovené přání ohledně zákroku, který si nepřaje. V takovém případě je třeba,

aby s pacientem promluvil lékař, vysvětlil mu možné důsledky dříve vysloveného přání a poučení zapsal do zdravotnické dokumentace. Pak je možné dříve vyslovené přání pacienta, včetně příslušného poučení nebo alespoň skutečnosti, že pacient byl o důsledcích poučen, stručně sepsat – tedy jakých zdravotních výkonů se dříve vyslovené přání týká a kterým lékařem byl poučen o možných důsledcích. Takto formulované dříve vyslovené přání podepisuje pacient, zdravotník a jeden svědek, jímž může být i další zdravotník nebo lépe osoba pacientovi blízká. Nemusí obsahovat úředně ověřený podpis pacienta, protože jeho pravost potvrzuje příslušný zdravotník a svědek, ale platí pouze pro danou hospitalizaci a daného poskytovatele zdravotní služby. Pokud by si pacient později po propuštění z hospitalizace přál pořídit dříve vyslovené přání s obecnou platností, nemohl by spoléhat na to, co sepsal při své hospitalizaci, ale musel by pořídit dříve vyslovené přání nové, s úředně ověřeným podpisem a s poučením příslušného lékaře.

Poučení pacienta lékařem předtím, než své přání potvrdí, má svůj význam. Nelze k němu přistoupit pouze formálně a odbornému vysvětlení je třeba věnovat patřičnou pozornost. Obsah poučení nemusí být zaznamenán do samotné listiny obsahující dříve vyslovené přání, ale je vhodné ho zaznamenat do zdravotnické dokumentace. Dříve vyslovené přání nemusí znamenat pouze nesouhlas pacienta s poskytnutím některých zdravotních služeb, ale může naopak znamenat i aktivní souhlas pacienta s poskytnutím některých zdravotních služeb pro případ, že by pacient nemohl s ohledem na svůj zdravotní stav informovaný souhlas podepsat. V praxi jsou ale samozřejmě častější případy, kdy dříve vyslovené přání představuje nesouhlas pacienta s některými zdravotními výkony než jeho souhlas. Typicky jde o případy nesouhlasu s podáním krevní transfuze z důvodu náboženského přesvědčení a o případy, kdy si pacient nepřeje resuscitaci nebo udržování na přístrojích.

Jestliže pacient při plném vědomí odmítá zdravotní péči na náležité odborné úrovni, zvanou postup *lege artis*, musí ho lékař poučit o následcích a vyžádat si písemný informovaný nesouhlas neboli *revers*, a to bez ohledu na to, zda existuje dříve vyslovené přání pacienta.

Dříve vysloveným přáním také není tzv. porodní plán, což je mimochodem pojem, který právní předpisy České republiky neznají. Lékař má přistupovat citlivě k požadavkům rodičky na určitý individuální přístup a může se snažit vyhovět jejím přáním, ovšem pouze v mezích postupu na odborné úrovni. Není však možné, aby rodička či vůbec pacienti obecně při plném vědomí určovali, co a jak lékař a zdravotnický personál smí a nesmí konat. Zásadní rozdíl je v tom, že dříve vyslovené přání by šlo použít až tehdy, kdy by se rodička ocitla v takovém zdravotním stavu, že by nebyla způsobilá sama o sobě rozhodovat. Taková situace ale zpravidla nenastává. Pokud by nastala, pak se dříve vyslovené přání samozřejmě uplatní, má-li všechny zákonem stanovené náležitosti.

Shrneme-li toto téma, platí, že:

- pacient má právo vyslovit předem své přání ohledně lékařských zákroků pro případ, že by se ocitl v situaci, kdy o sobě nemůže rozhodovat
- lékař není povinen zjišťovat, zda pacient pořídil dříve vyslovené přání, a nemá-li je k dispozici, postupuje lege artis
- dříve vyslovené přání, které není sepsáno při hospitalizaci, musí být opatřeno poučením lékaře o jeho důsledcích a úředně ověřeným podpisem pacienta
- dříve vyslovené přání může pacient vyslovit i při hospitalizaci. Pak nemusí být jeho podpis úředně ověřen – stačí podpis pacienta, zdravotníka a svědka. Takto pořázené dříve vyslovené přání však platí jen pro danou hospitalizaci
- zákon stanoví, kdy lékař dříve vyslovené přání nesmí respektovat a kdy jej respektovat nemusí.

Zdroj:

Důvodová zpráva k z. č. 372/2011 Sb., JUDr. Jan Mach, právní kancelář ČLK

Co se skrývá pod pojmem renta z nemovitosti?

Do předešlého článku o zástavním právu se už nevešla informace o tom, co ani při značné nevšímavosti nelze přehlédnout v reklamní inzerci různých tiskovin a nazývá se zde „renta z nemovitosti“.

Renta je v běžné řeči pravidelný a jakoby bezpracný příjem a s nadsázkou se dá říci, že povolání rentiéra je vysněnou metou většiny z nás. Naše právo však toto slovo vůbec nezná. Pronajímatel u nás dostane nájemné, akcionář dividendu a tak by se dalo pokračovat. Asi nejčastěji se výraz renta v praxi používá, když někdo, zpravidla pojišťovna, opakovaně vyplácí poškozenému slovy zákona „náhradu za ztrátu na výdělků“, tedy rozdíl mezi příjmem před vznikem škody a příjmem po škodné události.

Ale vraťme se k rentě z nemovitosti zvané také zpětná hypotéka, protože to má být jakási hypotéka naruby. Z právního hlediska se jedná o úvěr zajištěný nemovitostí dlužníka s tím, že jeho vlastnictví zanikne za podmínek sjednaných ve smlouvě. Ty je třeba pečlivě pročíst. Peníze mohou být vyplaceny najednou nebo ve splátkách - „rentě“ nebo kombinací obojího.

Zásadní je, jak jsou dohodnuty podmínky dožití majitele nemovitosti, který v ní dál potřebuje bydlet. Dále, jaká bude reálná hodnota renty v dlouhodobém výhledu třeba dvaceti let a jak vysoké budou úroky vzhledem k tomu, že jde stále o úvěr.

Banky tyto úvěry neposkytují. Podle webových stránek společnosti Finemo.cz, která má od ČNB licenci nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru, je "renta z nemovitosti určena pro lidi nad 60 let, kteří vlastní nemovitost, kterou nechtějí prodat, a potřebují řešit svou finanční situaci nebo finanční situaci svých blízkých. Jedná se vlastně o hypotéku, tedy o úvěr zajištěný nemovitostí. Renta z nemovitosti je vyplacena klientovi buď jednorázově, nebo formou pravidelné renty, případně kombinací obou variant. Klient přitom zůstává majitelem svého domu či bytu. Nejde tedy o prodej, na vlastnictví nemovitosti se nic nemění. Úvěr, který klientovi formou renty z nemovitosti poskytneme, bude splatný až po jeho úmrtí nebo odstěhování, případně kdykoli dle přání klienta. Vaši dědicové zdědí vaši nemovitost i s dluhem a nechte na nich, jak s tím naloží. Vyrovnat dluh však můžete i kdykoliv si budete přát.“

Není asi na místě tento typ podnikání paušálně odmítat, ale je třeba rozhodnutí uzavřít takovou smlouvu důkladně zvážit, protože cílí zejména na příjmově nepřilíš solventní či osamocené seniory bez vhodných nebo žádných dědiců a v krajním případě při úpadku poskytovatele úvěru může majitel nemovitosti o slíbené peníze i přijít.

Za Sociálně-právní poradnu Václava Baudišová

Plán akcí na měsíc říjen 2023

Zvuková střelba

sobota 7. října 2023 od 14:00 hodin v sídle odbočky Hřebečská 2678, 272 01 Kladno

Akci je možné uspořádat opět díky pomoci pana Tomáše Trnky, který přiveze vybavení na zvukovou střelbu a zároveň bude nápomocen při jejím používání.

Odbočka bude otevřena již od 13:00 hodin, těšíme se na každého z vás.

Sbírkové dny Bílé pastelky

pondělí 9. – středa 11. října 2023

Pro naši odbočku se veřejné sbírky zúčastní studenti Střední školy designu a řemesel Kladno, studenti Gymnázia Slaný, pan předseda Antonín Bozděch s paní Evou Vaňkovou a manželé Petra a Jan Kaštánkovi.

Jednodenní výlet – prohlídka Praha - Petřín

sobota 21. října 2023, sraz v 9:00 hodin na stanici **Metra A Veleslavín**, kde bude na účastníky čekat paní Běla Iblová, která na Petříně působí jako průvodce.

Prosíme zájemce o tento výlet, aby se přihlásili u paní Kaštánkové osobně na odbočce, zasláním e-mailu na kastankova@sons.cz nebo telefonicky na mobil 733 268 111 nejpozději do pondělí 16. října 2023.

Seznam účastníků bude předán paní Běle Iblové, aby věděla, koho má očekávat.

Doprava není hromadně organizována, kdo budete potřebovat poradit, ozvěte se, zjistíme potřebné dopravní spojení.

Pranostiky na říjen známé, méně známé, pravdivé, legrační...najdete mezi nimi svou oblíbenou?

Teplý říjen - studený únor.

Čistý nový Měsíc v říjnu slibuje pěknou vinnou žeň.

Září víno vaří, a co nedovaří, říjen dopeče.

Po teplém září zle se říjen tváří.

Čím déle vlaštovky u nás v říjnu prodlévají, tím déle pěkné a jasné dny potrvají.

Divoké husy na odletu - konec i babímu létu.

Když čečetek nevídati, hotov se na tuhou zimu.

Když křížový pavouk se v říjnu ukrývá a nevyhlédá, není daleko do sněhu.

Je-li říjen velmi zelený, bude zato leden hodně studený.

Bouřka v říjnu třeba malá, sotva na to zima stálá.

Říjen když blýská, zima plíská.

Kolik dní v říjnu uplyne do prvního deště, po tolik dnů bude i v zimě pršet.

V říjnu mnoho dešťů, v prosinci mnoho větrů.

Mlhy v říjnu - sněhy v zimě.

Studený říjen - zelený leden.

Co v říjnu zimy přibude, v lednu jí opět ubude.

V říjnu mráz a větry - leden, únor teplý.

Vějou-li v říjnu severní větry, nezdaří se obilí.

Sněží-li brzy v říjnu, bude mokrá zima.

Spadne-li v říjnu listí, bude mokrá zima.

Když dlouho listí nespadne, tuhá zima se přikrade.

Čím dříve listí opadne, tím úrodnější příští rok.

V říjnu hodně žaludů a bukvic oznamuje zimy víc.

Když se táhnou ptáci blízko k stavení, bude tuhá zima.

Říjen a březen rovné jsou ve všem.

Narozeniny v září oslavily

Jana Geyerová
Věra Krejčová
Květuše Pešková
Ladislava Pražáková
Eva Šorelová
Marcela Vimrová

Srdečně blahopřejeme!

Zapsala: Petra Kaštánková, 1. října 2023